

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/190/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818202588
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818202588.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletá U. Š., Q.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odborom sociálnych vecí, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, matky: Z. R., Q.. XX.X.XXXX, bytom R. XXX, zast.: JUDr. Martina Fabianová, advokátka, Námestie slobody č. 6, Vranov nad Topľou, otca: J. Š., Q.. X.X.XXXX, bytom T. Ž. XXX a Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, t a k t o

rozhodol:

I. Návrh matky z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd za otca udelil súhlas na zmenu priezviska maloletej U. z priezviska Š. na R.. V návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/50/2018-50 zo dňa 12.5.2018 bola maloletá U. zverená do jej osobnej starostlivosti a otec zaviazaný platením výživného. Otec maloletej skoro po narodení dcéry opustil spoločné bývanie a je zrejmé, že rodičia nebudú tvoriť rodinu. Dcéra nesie rozdielne priezvisko ako jej matka. Pokiaľ je maloletá zverená do osobnej starostlivosti matke, tak rozdielnosť priezvisk môže v budúcnosti viesť k problémom dieťaťa v sociálnej interakcii najmä v škole s rovesníkmi, keď je dieťa nútené odpovedať na neprijemné otázky rovesníkov, prečo sa volá inak ako jeho matka a podobne. U dieťaťa to môže vyvolávať zbytočný stres a v extrémnych prípadoch aj problém s vlastnou identitou.

2. Otec s návrhom nesúhlasil, pretože na zmenu priezviska neexistuje žiaden rozumne vysvetliteľný dôvod. Návrh matky je podľa jeho názoru motivovaný tým, aby matka zabránila akémukoľvek vzťahu dcéry s otcom a dcéru postupne vychovávala v tom duchu, že nemá otca, že otec o ňu nemá záujem, nestará sa o ňu a podobne. Návrh na zmenu priezviska je jedným zo spôsobov manipulácie matky s dcérou. Matka maloletú dcéru manipuluje od chvíle, keď bol nútený opustiť spoločnú domácnosť v rodinnom dome rodičov matky. Matka si neuvedomuje, že vytváraním prekážok pre jeho stretávanie sa s dcérou a bránením mu stretávať sa s dieťaťom, negatívne vplyva na zdravotný stav dcéry. Konanie matky je pravdepodobne motivované len egoizmom a jej hnevom a je v rozpore so záujmami maloletej.

3. Kolíznym opatrovníkom a Okresnou prokuratúrou Vranov nad Topľou doporučili návrh matky zamietnuť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to rodným listom maloletého dieťaťa, písomným vyjadrením otca, rozhodnutím tunajšieho súdu sp.zn. 6P/50/2018 a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/50/2018 zo dňa 5.5.2018 bola maloletá U. Š. zverená do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný platením výživného po 150,- eur mesačne. Stretávanie otca s dcérou bolo upravené každú párnú sobotu v čase od 10.00 hod. do 11.00 hod. a každú nepárnú nedeľu v čase od 10.00 hod. do 11.00 hod. za prítomnosti matky. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.6.2019 okrem výroku o výživnom, voči ktorému bolo podané odvolanie.

6. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že po narodení dcéra dostala priezvisko R., neskôr jej však priezvisko zmenili na Š., keďže s otcom dieťaťa plánovali svadbu a spoločnú budúcnosť. Skutočnosť však bola taká, že otec od nich odišiel a už si spoločnú budúcnosť neplánujú, preto podala návrh na zmenu priezviska dcéry. Otec sa o dcéru nezaujíma, počas týždňa napríklad nikdy nezavolá, ako sa dcéra má. Naposledy cez víkend volal že príde, ale ona mu povedala, že dcéra ide spať, tak otec sa vyjadril, že nepríde, lebo sa mu to nevyplatí. Posledné dva, tri týždne dcéra bola chorá. Otec sa o dcéru nijako nezaujímal. Matka sa nemohla otcovi ani telefonicky dovolať, aby mu túto skutočnosť oznámila. Dcéra nemá k otcovi vytvorený pozitívny vzťah. Je pravdou, že keď otec na stretnutie príde, dcére donesie napríklad čokoládku. Dcéra sa sladkosti poteší, ale nejde k otcovi, netrávi s ním čas, spoločne sa nehrajú. Otec nevie dcéru nakrmiť, neprebaľuje ju, nejde sa s ňou vonku prejsť. Matke vôbec nepomáha so starostlivosťou o dcéru. Čo sa týka bránenia v styku s dieťaťom potvrdila, že v minulosti boli problémy s jej mamou, ktorej sa nepáčilo to, že otec chodil k nim do domácnosti. Táto situácia sa už zmenila. Ak by mala zhodnotiť obdobie posledných 6 mesiacov, otec má upravené stretávanie vždy párnú sobotu a nepárnú nedeľu od 10.00 do 11.00 hod. za jej prítomnosti. Za toto obdobie sa trikrát stalo, že otec na stretnutie neprišiel. Ak aj otec na stretnutie príde, s dcérou sa nehrá, sedí na stoličke, nemá záujem sa s ňou hrať, aj keď má tu možnosť. Keď sa v minulosti stalo, že dcéra sa v určený čas nemohla s otcom stretnúť, otec nikdy nejavil záujem o náhradný termín stretnutia. Matka potvrdila, že otec si plní vyživovaciu povinnosť na dcéru.

7. Z výpovede otca vyplýva, že s matkou dieťaťa po narodení dcéry žili v jednej domácnosti do konca decembra 2017. Potom mal zo strany jeho družky a jej matky zákaz vstupu do ich domácnosti. Matka chce, aby si plnil vyživovaciu povinnosť, ale dcéru mu nechce ukázať. Vyživovaciu povinnosť si plní otec pravidelne vo výške 150€ mesačne. Dcére kúpil aj potrebné veci napríklad čaje, jogurty, matke dal peniaze aj v hotovosti, čo už teraz nevie preukázať. Za dcérou chodí pravidelne podľa súdneho rozhodnutia. Nie je pravdivé tvrdenie matky, že na stretnutia mešká. Otec má záujem na tom, aby dcéra vedela, kto je jej otec. Dieťa má rád. Podľa jeho názoru ho dieťa pozná. Stretnutia s dcérou prebiehajú vždy v dome matky. Stalo sa, že keď na stretnutie prišiel, matka mu dcéru ani neukázala s tvrdením, že maloletá spí. Otec do domu vstúpiť nemohol. Počas stretnutia sa riadne s dcérou hrá. Pri stretnutiach sú časté vyhrážky zo strany matky, aby podpísal papiere o zmene priezviska dcéry. Matka sa často vyhovára, že dcéra spí, že je chorá. V čase úpravy styku podľa súdneho rozhodnutia napríklad ide matka na návštevu, teda súdne rozhodnutie ignoruje. Matka chce klamstvami dosiahnuť to, aby si dcéra k otcovi nevytvorila žiaden vzťah, aby si na otca nezvykla. Matka učí maloletú, že on nie je otec ale ujo.

8. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

9. Za podstatné možno považovať aj ďalšie v tomto ustanovení nevymenované prípady, napríklad podanie návrhu na zmenu priezviska maloletého dieťaťa. Ak sa rodičia nedohodnú, napríklad na zmene priezviska maloletého dieťaťa, súd v takom prípade nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska. Na návrh niektorého z rodičov súd môže iba udeliť súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa. Súd pritom skúma, či udelenie takého súhlasu bude v záujme maloletého dieťaťa.

10. Určenie mena a priezviska maloletého dieťaťa je dôležitým právom a povinnosťou, ktorá patrí obom rodičom. Zmena priezviska je vážnym zásahom nielen do práv rodičov, ale i do práv detí. V prípade, že sa rodičia nedohodli na podaní žiadosti o zmenu priezviska maloletých detí príslušnému správne orgánu, došlo tak medzi nimi k podstatnej nezhode pri výkone ich rodičovských práv a povinností. V zmysle zákonného ustanovenia súd dá súhlas k podaniu takejto žiadosti jednému z rodičov len vtedy, ak sú preto závažné dôvody. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým dôvody, ak si rodič, ktorého priezvisko dieťa nesie, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, neprejavuje oň záujem a stratil k dieťaťu citový vzťah

alebo z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby sa u neho udržiaval a prehlboval pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že návrh matky nie je dôvodný a nemožno mu vyhovieť. Aj po prerušení partnerského spolužitia zostávajú zachované rodičovské práva oboch rodičov. Úlohou rodiča, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti je, aby pôsobil na maloleté dieťa tak, aby boli rešpektované výchovné princípy a to aj s rešpektovaním práv otca. Otec má nielen povinnosti, ale aj práva na riadny styk s maloletým dieťaťom, právo podieľať sa na jeho výchove a aj právo podieľať sa na rozhodovaní o priezvisku dieťaťa. V danom prípade bolo výpoveďami rodičov potvrdené, že otec má vytvorený citový vzťah k dcére, realizuje jeho právo stretávania s dieťaťom a plní si vyživovaciu povinnosť. Maloletá je ešte v takom útlom veku, že si neuvedomuje rozdielnosť jej priezviska s priezviskom matky. Až v neskoršom období, pokiaľ by mala problém s priezviskom, s vlastnou identifikáciou, zaradením a keď bude sama vedieť prezentovať názor k používaniu priezviska, mohol by súd pristúpiť k udeleniu súhlasu so zmenou priezviska po matke, ak bude preukázané, že takáto zmena je v záujme maloletej. Rozhodnutie o mene a priezvisku dieťaťa, ktoré robia rodičia v čase narodenia dieťaťa, je zásadným rozhodnutím, ktoré bude dieťa sprevádzať celý život a na to, aby bolo zmenené, by museli byť preukázané veľmi závažné dôvody. Samotná skutočnosť, že rodičia dieťaťa sa rozišli a otec nežije s dieťaťom a jej matkou, nie jej dôvodom, aby maloletej bolo zmenené priezvisko na priezvisko matky.

11. Keďže súd nezistil žiadne závažné dôvody pre udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmenu priezviska dieťaťa a matkou požadované rozhodnutie súd toho času, za daných skutkových okolností, ani nepovažoval za rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa, návrh matky zamietol.

12. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.